

Ò KASZĚBSCZIM CHRZCENIM

Chrzcĕnĕ. Rĕchcĕnĕ. Pòlaniĕ swiãconą wòdą. Zapòleniĕ swiĕcĕ òd gromicĕ. Ceremoniĕ. Przeziwaniĕ. A czas lecy. Dzeckò płacze. Sã zanòszò a zanòszò sã na długò. Òrganista grò ju trzecą sztrófkã. Ksądz czĕtò jaczis jimrotny lĕst òd biskùpa do lĕdzczich òwieczk. Lĕdze sã wierzgòlã. Gòsce sã spieszã, bò pòłniĕ zamówionĕ w restoracje, a to sã cygnie, a to sã wlecze...

Dzeckò (Marija Dzoana) napiszkałkało. Drĕdzi (Majkel Dzonatan) chce jesc. A jesz Florens Antonina mò co grĕbszĕgò zrobionĕ. I je czĕc. Z ti a ny stronĕ, bò sã niemifoserno drze. Czĕ sã wĕrzékòta? Jo. Czĕ wierzita? Jo. Matczy na glanc òdpicnionĕ. Chłopi w ancuchach za to wĕzdrzã jak ze krziã zdjãti. Zmòkłi, zgrzóny. Białczy kòzałĕ jima to òblĕc – to òbloklĕ. Cerpiã. Chtos z kamerã sã krãcy jak kòszla w rzĕcy. Jakòs białka z òdjimkòczã spùrgnãła sã na trapach. Ekstra włoza nowĕ bótĕ ze stolĕmnyma hafzecomã, co to nie we-spółtrobiã z òdjimkòwym aparatã.

Dòlĕbóg jo. Kòzdi chce miec to jak nòchùtczy za sobã. A nòbarzi lĕdze w kòscele. Tec ni majã tĕli czasu, cobĕ tak sedzec a sedzec. Trzeba reale a žanĕ òdwiiedzec. Na niedzielną wanogã wĕrĕgnãc. Niedzelnĕ pòłniĕ wpùrgnãc. Mòze jaczĕ lodzĕska wczĕszczĕc. Kawã z kùchã. Grila òdpòlĕc. Pìwò wĕzłãpac. Film jaczi òbezdrzec.

A to sa cygnie. Cygnie sã jak historiò. A prawie bòdòj je 1050 lat òd chrzestu. Pòłsczi. Tak trãbiã w mediach a centralno fejrĕjã. Czĕ to znaczy, że Kaszĕbi bĕlĕ chrzcony w 966 rokù? Piszã w nece.

Renata pitò, czĕ tedĕ ju bĕlĕ Kaszĕbi. Na to Adóm ji òdpòwiòdò, że jesz niĕ, bò wĕleziłĕ z jòj tĕsãc lat pòzni, a skòrĕpĕ przeczidłĕ rózka od tobaczi. Że mielĕ czòpczi z czerwionã szlĕfkã. Bògùsza dodòwò, że białczy miałĕ czepce. Dali jidze ju dosc meritoricno. Tomòsz bĕdĕje rok 967 i chrzest z rãk prasczĕgò biskùpa Wòjcecha. Stachù – zymk 977, we Gduńskù. Witk znòwù za Derdowsczim, że to bĕfo za Subisława „Nen Subisłòw, co tak na nòs patrzy z wĕsokòscĕ, dòł sã òkrzcĕc w rokù tĕsãc sto i kilkanòsce...”. Na to mù jeden niemieczi Kaszĕba, że to łgòrz, nen Derdowsczi. Macĕj prawi, że pòczãtk christianizacje bĕt

w 1123, za czasów Òttona z Bambergù a że to dĕrchało i dĕrchało, bò jesz Lorentz cĕtowòł Kaszĕbów na przelòmanim XIX i XX stalata: „òni mielĕ nasziz starszi dwù Bògów, jednĕgò biòłĕgò Bòga, jednĕgò czòrnĕgò”. A jesz, że ksądz Sĕchta pòtikòł naszich, co sã kłònielĕ stuńcu. Robert zez Warszawĕ chùtkò pòcwierdził, że tacziz jesz trzĕ lata temu mieszkelĕ nad Żarnowsczim jezorã... Wòjk sã znerwòwòł. – Nĕ, tej kùreszce jakã datã mùsziz przĕjãc?! Kò jò mùszã mòjiz mĕmce rzeknãc, że to nie je naszò roczĕzna rĕchcĕnów...

Jak to w internece biwò, chùtkò zeszlĕ z przĕdny stegnĕ. I wĕszlo na to, że Gall Anonim to bĕł tĕz łgòrz a mĕster òd propagańdĕ a że profesor Józef ni mùsziz miec pròwdĕ, a że...

Zamknãł jem kòmpã, bò dostòł jem strach, co to sã na mie ta gala nie wĕleje. I zòs wròcył do mie òbròz kòscelnĕgò òbrzãdkù z lanim wòdĕ. Płaczącĕ dzòtczy. Nasze swòjzscĕ Dzonatanĕ, Majkele, Andżelicziz i Samantĕ. Ksądz, co jagùje na chłopa z kamerã, że tuwò ni mòze łazĕc, bò òn tu mszã òdpròwiò. Słuzcĕ, co ju przĕ kòzanim sã dalek mĕslama, przĕ granim w balã pewno. I ny wszĕtcĕ wkòł dzecãtk tacziz niedzĕlny, òdswiãtny. I ny

Nĕ, tej kùreszce jakã datã mùsziz przĕjãc?!

Kò jò mùszã mòjiz mĕmce rzeknãc, że to nie je naszò roczĕzna rĕchcĕnów...

wiĕrny, co to jimrotno pòwtòrzajã, że wĕrzekajã sã a wierzã. A czasã sã zmiłã, i sã wĕrzekajã niĕ tam, dze trzeba. A wĕrajã na zĕgarczi, na ekranczi swich kòmòrków, co to je nawetkã wĕcĕszĕlĕ. Trib „mszowi” knypsniłĕ. Òdjimk z dzeckã przed wòłtòrzã. Z ksãdzã-chrzĕcelã. Bez ksãdza. Z familiã a gòscama. Jedzemĕ na pòłniĕ. I znowù dewòlaje z bұлwama a surówkã. I wszĕtcĕ sã cmùlã do malisa. Straszã biĕdnĕ dzeckò te wszĕtcĕcĕ cotczy a wùjowie. A że tacziz do mĕmĕ pòdobny, a że tacziz do tatĕ. A że... to dò latos 500+. I debatĕjã. Ò rządze, ò ùnie, ò pierszi kòmònie. Gòscka w latach zdaje, że ti nowi copnã nen emeritalny wiek, bò òna ju wicy òd dochtora zwòlnieniò nie dostònie, a do robòtĕ nie chce jic nazòd, bò ji szef... kòze robic. A sãsòdce Baszĕ pòdnieslĕ emeururã ò 5 zlotĕch. Starce Marce zòs ùjãlĕ 2 zlotĕ, a jesz brifce dała 5 za halaniĕ tegò bĕszĕtu. Takò pòdwĕzka. Kò niĕ wiedno a wszĕtkò znaczy to samò. Tak jak z tim kaszĕbsczim chrzestã. TÒMK FÒPKA